

VIẾT BÀI TẬP LÀM VĂN SỐ 2 – VĂN TỰ SỰ

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Giúp HS :

- Biết vận dụng những kiến thức đã học để thực hành viết một bài văn tự sự kết hợp với miêu tả cảnh vật, con người, hành động.
- Rèn luyện kĩ năng diễn đạt, trình bày,...

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. SGK nêu lên bốn đề bài để GV và HS tham khảo chứ không bắt buộc phải dùng bốn đề bài này. Như thế nội dung đề kiểm tra bài này tùy vào mỗi GV, tốt hơn là có sự thống nhất chung của nhóm GV dạy lớp 9.

2. Dù tự ra đề hay thống nhất trong tổ, nhóm về đề bài trong SGK, thì bài viết này cũng phải yêu cầu HS tập trung viết một *văn bản tự sự có sự kết hợp yếu tố miêu tả*. Đề bài cần nêu rõ yêu cầu kết hợp yếu tố miêu tả. Đáp án, biểu điểm phải chú ý đặc điểm và yêu cầu này để tập trung rèn luyện cho HS cách viết một bài văn tự sự có kết hợp với miêu tả.

3. Bài viết số 2 làm trong 1 tiết, vì thế cần xác định các yêu cầu về ý, về độ dài (dung lượng) kiến thức thật phù hợp. Về nội dung, cần chú ý xem xét để đánh giá được những suy nghĩ, tình cảm thật của người viết. Về kĩ năng, chú ý yêu cầu diễn đạt gãy gọn, trong sáng, dùng từ chính xác, hạn chế tối đa lỗi chính tả, ngữ pháp,... Không nên khuyến khích những bài viết dài nhưng chỉ là sao chép, viết tản mạn, diễn đạt mòn sáo, khoa trương,...

III – GỢI Ý MỘT SỐ ĐỀ BÀI

Đề 1. Tưởng tượng 20 năm sau, vào một ngày hè, em về thăm lại trường cũ. Hãy viết thư cho một bạn học hồi ấy kể lại buổi thăm trường đầy xúc động đó.

Gợi ý: Hình thức bài viết là một lá thư gửi bạn học cũ. Nội dung kể về một buổi thăm trường vào một ngày hè sau 20 năm xa cách. Có nghĩa là HS phải tưởng tượng mình đã trưởng thành, đóng vai một người có một vị trí, công việc nào đó, nay trở lại thăm ngôi trường. Cần viết được một số ý như : lí do trở lại thăm trường, thăm trường vào buổi nào, đi với ai, đến trường gặp ai, thấy quang cảnh trường như thế nào, nhớ lại cảnh trường ngày xưa mình học ra sao, ngôi trường ngày nay có gì khác trước, những gì vẫn còn như xưa, những gì gợi lại cho mình những kỉ niệm buồn, vui của tuổi học trò, trong giờ phút đó bạn bè hiện lên như thế nào,...

Đề 2. Kể lại một giấc mơ, trong đó em được gặp lại người thân đã xa cách lâu ngày.

Gợi ý: Đề đặt ra giả định người viết có người thân đi xa (đi xa có thể hiểu là đi công tác xa, chuyển chỗ ở tới nơi xa và cũng có thể là đã mất từ lâu,...). Người thân tức là người có những kỉ niệm gắn bó sâu nặng, quen thuộc và thân thiết với người viết. Hình thức kể lại một giấc mơ, trong giấc mơ gặp lại ai, quan hệ với mình như thế nào. Người đó bây giờ ở đâu, làm gì, khi gặp lại hình dáng, cử chỉ, nét mặt, động tác, lời nói,... ra sao (tả người và tả hành động), kết thúc như thế nào,...

Đề 3. Kể lại một trận chiến đấu ác liệt mà em đã đọc, đã nghe kể hoặc đã xem trên màn ảnh.

Gợi ý: Người viết cần kết hợp những hiểu biết thực tế (nghe kể, đọc sách, xem phim ảnh) và trí tưởng tượng của mình về một trận chiến đấu. Đoạn văn miêu tả Quang Trung đánh đồn Ngọc Hồi cũng có thể cho người viết những gợi ý tốt. Cần chú ý kết hợp kể với tả thì bài viết mới sinh động và phong phú.

Đề 4. Đã có lần em cùng bố, mẹ (hoặc anh, chị) đi thăm mộ người thân trong ngày lễ, tết. Hãy viết bài văn kể về buổi đi thăm đáng nhớ đó.

Gợi ý: Nếu chọn đề này, GV có thể gợi ý cho HS tìm ý và viết bài theo trình tự sau : Thời điểm đi thăm vào buổi sáng hay chiều, đi với ai, mang theo những gì, đến khu mộ bắt đầu làm gì, kết thúc như thế nào,... Trong quá trình kể, kết hợp tả quang cảnh trên đường đi từ nhà đến khu mộ, quang cảnh khu mộ, cảnh lúc thấp hương, đốt vàng,...